

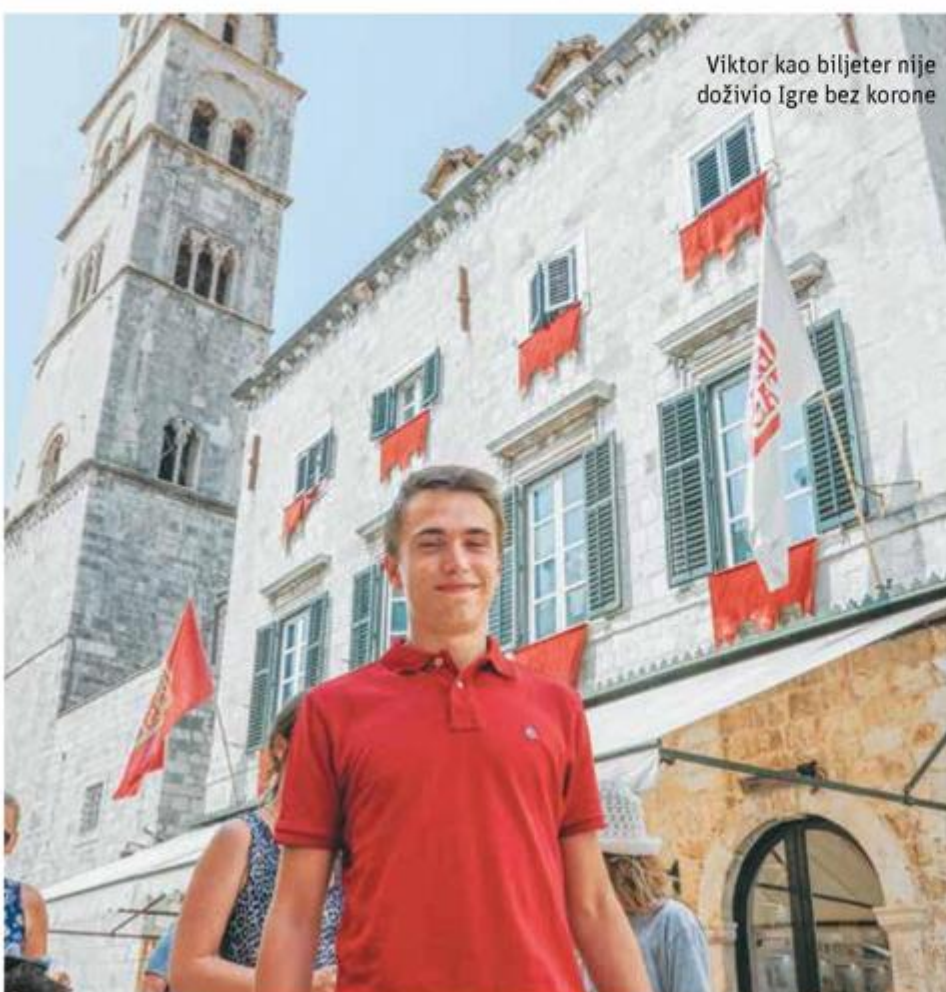
Festivalska mladost koja radi na Igrama

U 'kući' nastaju prijateljstva ZA ŽIVOT

Nije baš da smo u odjelima striktno odvojeni, važna je komunikacija između njih. Da ona ne postoji, izvedba ne bi funkcionirala, sve bi se raspalo

Slijeva: Jordan Čerić Batinić, Viktor Bakija Zima, Mara Lisičić i Kristina Đapić

Viktor kao biljeter nije doživio Igre bez korone

PIŠE: BRUNO LUCIĆ
 SNIMIO: MARIN FRKA / DLJI

Festivalska palača, Festivalski dramski ansambl, festivalska publika, festivalska sezona odnedavno i 'festivalske plavuše' - puno je pojmova s prefiksom 'festivalski', ali malo ih je toliko važno kao što je festivalska mladost. Kristina Đapić iz Press ureda, Mara Lisičić iz Ureda prodaje, Jordan Čerić Batinić iz odjela transporta i biljeter Viktor Bakija Zima četvero je mladih koji rade na Dubrovačkim ljetnim igrama. Kristina je studentica četvrte godine povijesti i anglistike na Sveučilištu u Zagrebu, došla je raditi na jubilarnim, 70. Igrama, lani je pauzirala, a ovo joj je druga sezona u Festivalskoj palači. Prvenstveno je zadužena za prijevode na engleski, a onda je preuzimala i druge obaveze. Kao 'outsideru', rad s medijima joj je jako zanimljiv.

- Gledati sve iz pozadine je fascinantno, sve funkcionira kao 'stroj' i sve se odvija vrlo brzo na što sam se, moram biti iskrena, isprva teško navikavala, no sad je sve dobro. Ništa mi nije naporno, radimo s ljubavlju, svi dišu kao jedna obitelj, zaposlenici su povezani. Kako je riječ o ustanovi u kulturi, činilo mi se sve isprva 'hladno' i s distancom, ali zapravo nije tako, kaže Kristina kojoj su brzo proletjeli dani između 10. srpnja i 25. kolovoza.

Pogled iz pozadine

Korona je njezin ponovni povratak u 'kuću', kako Festivalskoj palači tepaju njezini zaposlenici. Osjećaj je kao da joj je prva sezona.

Mara je već 'veteranka', ovo joj je četvrta sezona. Studentica je Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a na Igrama je od malih nogu. Jedva je čekala da napuni 18 kako bi mogla raditi na Festivalu.

- To mi je bio san, oduvijek sam gledala starije cure i mladiće iz grada koji bi se navečer sredili i išli u Dvor ili na predstavu. Meni je to bilo: kad narastem, i ja ću tako, a sad sam zadovoljna i sretna što sam tu. Ovo mi je postalo prirodno okruženje, vjerujem da će nam iskustva koja smo stekli u životu puno pomoći, veli studentica.

Naravno, rad s novcima je velika odgovornost, ali se navikla. Svakodnevni susret s građanima, glazbenim i dramskim umjetnicima približio joj je Igre.

- Odlično mi je iz pozadine biti uključen u cijelu organizaciju, puno je poznanstava među nama studentima, ali i s ljudima koji tu dolaze, to je veliki plus Igara, ističe.

Dodaje Kristina da su tu i novinari.

- Nemam previše osobnog iskustva s njima, ali mislim da su novinari zanimljiva vrsta ljudi. Igre su poseban događaj i nikako im nije lak posao. I baš zato što su tako iznimne i posebne, to daje dinamiku, zanimljivost u interakciji, ne samo na relaciji novinar - umjetnik nego se svi uključe u to jer novinari dolaze ovdje k nama u 'kuću', na lokaciju, rade se intervjui... Iskustva su zanimljiva, primjerice, predstava koja se meni jako svidjela jednom se novinaru nije nimalo svidjela. Ne mogu reći da me to uznemirilo ili povrijedilo, samo mi je bilo zanimljivo vidjeti drugu perspektivu, pogotovo zato što naš Festival nudi uvid u puno novih perspektiva i pogleda na svijet. Čuti nešto negativno može biti motivirajuće, uspoređuje Kristina.

Mara, kolegica iz Ureda prodaje dodaje:

- Kad pročitam neku negativnu kritiku, volim poći pogledati tu predstavu kako bih stekla svoj dojam. Ako je i pozitivna, isto tako. Igre omogućuju da steknemo svoje mišljenje, dodaje Mara.

Rijetke su među vršnjacima koji čitaju tekstove u rubrici Kultura.

- Time nas Igre puno uče, proširuju vidike, usvajamo dosta znanja, posebno jer je kultura malo zapostavljena, a ovo je jedinstvena prilika, uvjeren je Kristina.

Mara je išla u Muzičku školu, u osnovnoj je svirala harmoniku, a onda u pripremnu solo pjevanje. Nije nastavila glazbeni put, ali ostala je vezana za umjetnost.

- Volim poslušati koncert, ali mi je puno draži dramski program jer su me kao djevojčicu više vodili po predstavama. Sjećam se da sam se kao mala oduševila „Danima od amora“ u našem Kazalištu, pogledala sam sve izvedbe i na CD-u 15 puta! To je vjerojatno bio moment kad sam se zaljubila u kazalište, a na Igrama bih možda izdvojila „Ekvinocijo“ kao najbolju predstavu jer mislim da je scena na Lokrumu nezamjenjiva, a i glumci su bili odlični, dva puta sam je gledala, prisjeća se Mara.

Od samog početka je u 'prodaji', odgovorna je i za suvenire. Posebno su tražene narukvice i platnene burse Igara. S furestim buda upečatljivih situacija.

- Strance je obično malo teže nagovoriti da nešto podu poslušati ili pogledati, ali se ovo ljeto par puta dogodilo da su nakon jednog posjećenog programa sutradan pitali što se još nudi, uspjeli smo ih nagovoriti. Najviše ih zanima glazbeni program jer je glazba univerzalna, ali i nastupi Linda kao izvrsna prilika da se upoznaju s tradicijom, govori Mara koja se sjeća i jedne smiješne scene:

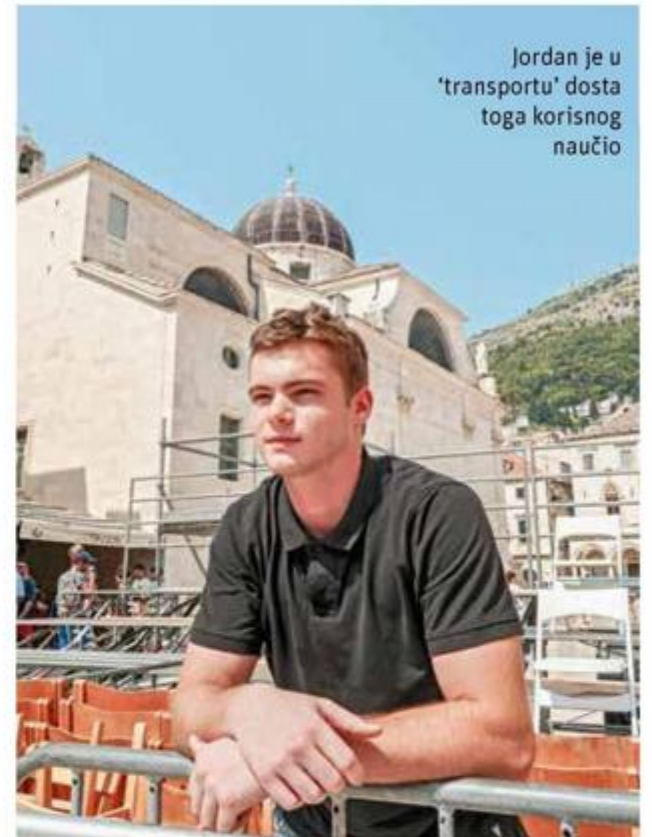
- Program „Dubrovnik na glazbenoj hridi“ je na engleski preveden kao „Dubrovnik on a Rock of Music“ i jako puno ljudi je bilo uvjereno da je to stvarno rock glazba, čak bi došli s kartama i očekivali rock, ne znajući da je u pitanju klasična glazba, smije se Mara i danas.

Fizičko i mentalno jačanje

U odjelu jako dobro suraduju, uglavnom je ista ekipa, sa šefom imaju odličan, prijateljski odnos. Uvjerena je da su prijateljstva nastala u

Mara je u Uredu prodaje odradila čak četiri sezone

Jordan je u 'transportu' dosta toga korisnog naučio

'kući' za cijeli život.

Jordan je na Igrama počeo raditi 2018. u 'Džekijevom transportu'. Lani je izostao, a ovo mu je treća sezona. Nije ga obeshrabrilo to što su mu govorili da je to fizički zahtjevan posao.

- Prvi dan sam odmah osjetio što znači posao na 'transportu', međutim, privikao sam se, pogotovo kad je ekipa dobra, sve je lakše. Dogadalo se da radimo deset u 'turu', prenosimo nešto na Lovrjenac, pomisliš da ne možeš više, a onda vidiš ljude oko sebe i dobiješ neku dodatnu energiju, kaže Jordan i napominje kako ovo nije posao za svakoga, ali ga je zavolio.

Lovrjenac je među transporterima 'opjevan' kao zahtjevna lokacija, nosio je Jordan terete i iza 'Stare bolnice,' na Lokrum, ali posao ima svoju draž.

- Nije to samo posao: nosi ovo i ajde ča, to je možda prve godine kad si novi pa ti neće ništa govoriti pa samo nosiš. Međutim, kad si malo stariji i dulje tu, naučit ćeš neke nove stvari koje mogu koristiti i poslije za život. Popuniš rupe u znanju, recimo u radu s alatima. Tek kad sam počeo raditi naučio sam neke stvari, odgovorniji sam, svake godine takoreći manje radiš, a više govoriš drugima što će raditi. Nisam još došao do toga, ali definitivno to tako ide kod Džekija koji je sjajan šef, legenda je Igara, tu je cijeli život, a i njegov otac. Jedini mi je šef kojeg sam imao, ne mogu zamisliti boljeg! Ima iskustvo, totalno je korektan, zna se našaliti, više na naš račun, a stvarno se nemam na što žaliti, posao mi je odličan, odlučno će Jordan.

On definitivno ne mora u teretanu, kaže da po-

sao u transportu osobu ne ojača samo fizički, nego i mentalno, a vježba i izdržljivost. Vraća se iz godine u godinu zato što još ima puno toga naučiti, a voli počiti na predstavu tako da ga Igre u cijelosti privlače. Kao gledatelj itekako cijeni rad kolega iz transporta.

- Znam što stoji iza toga, ljudi pogledaju završenu tribinu i misle: „Sad ću sjesti tu!“, a ne znaju zapravo što se sve trebalo napraviti prije toga da se sve to sredi i postavi kako treba. Ljubitelj sam dramskog programa, ali glazbeni je malo više 'moj dir', bavio sam se klavirom, išao u Glazbenu školu i zapravo želim upisati akademiju za klavir, ostat ću ovdje godinu dana da bi dogodine to mogao, otkriva Jordan kojemu mu je najdraža lokacija Lokrum.

Nema ljutnje

Bilo je zahtjevno, znali su naći hlad pa čak se i u pauzi okupati, što je stvorilo najbolji osjećaj. A najprimjerenije pitanje za njega je: što nije teško? Zna točno da je u lipnju najteže, tad se skidaju i stavljaju stvari, čiste se skladišta, posprema i mnogo nosi.

- Poslije, kad se lagano postavi sve onda počinje ovaj 'zabavni' dio rada, možeš se malo i zafrkavati, može se laganini. Ako upoznaš dobru ekipu, sve ide tako glatko, govori Jordan koji čeka rujan kako bi uživao u ljetnim radostima jer je to tijekom Festivala nemoguće zbog dvosmjenskog rada, komentira.

Viktoru je 72. festival-ska sezona druga radna.

- Radio sam lani pa bi se moglo reći da kao zaposlenik Igara nisam do-

živio Igre bez korone, ali kao posjetitelj predstava i koncerata jesam jer me majka kao malog vodila na predstave, što me privuklo kazalištu i Igrama, započinje student FER-a koji je uspješno završio prvu godinu.

- Mi zaposlenici imamo mogućnost biti i publika, pogledati predstavu i poslušati koncert, kao 'dva u jedan' privilegiju. Zaradite i uživajte u nekom pro-

gramu, a uživao bih u njemu i da ne radim. Većinom ne moramo gledati izvedbu jer tijekom nje radimo: treba pripaziti da se ne čuje buka, da nema ljudi koji bi prolazili putem kojim ne smiju, da ne bude glasno. Tako većinu puta mi biljeteri i hostese ne gledamo predstavu ili koncert. Naravno, možemo to ponekad jer se mijenjamo i dogovaramo,

danas gledam ja, sutra netko drugi, kako bi svi stigli pogledati predstavu, priča Viktor.

Da bi prilikom dolaska prepoznao po-

znate gledatelje, znao ih je i 'googlati'.

- To jesu poznata lica s televizije i rubrike Kultura i sličnih mjesta. Više-manje, nije mi teško prepoznati ih, lijepo im se javiti, možda se malo potruditi oko njih, ali naravno, trudim se oko svakog posjetitelja u publici, kaže Viktor koji je prvi nakon neke izvedbe čuje reakcije publike.

- Uvijek je bilo drugačijih mišljenja od mog, ali nisam puno obraćao pažnju na to. Nikad se baš direktno meni nisu obraćali da nešto nije bilo u redu, uglavnom budu to kratka šaputanja i ništa više, kazuje Viktor koji više voli dramski program. Ne iznenadi se toliko kad netko od njegovih vršnjaka dode na predstavu, ali je za koncert iznenađenje ipak veće.

- Publika je u 99 posto slučajeva pristojna i sve bude ok, naravno, kao što to općenito vrijedi s ljudima. Problemi su rijetki, primjerice na koncertu DSO-a ispred Katedrale, dvoje stranaca je unijelo bocu vina. Morali smo im objasniti da to nije u redu, 'zaplijeniti' smo im vino i vratili ga čim su izašli. Razumjeli su to, a su nekako krivo shvatili da se može unijeti vino na koncert, priča Viktor.

Strancima uvijek objasne što ih zanima, teže je, naravno, ako je netko prvi put u Dubrovniku. Što se tiče dress codea koji Igre nemaju, za Viktora je sve prihvatljivo dok se ne pretjera. Strpljenje je važno, važno je ne ljutiti se.

- S moje strane nikad nije bilo ljutnje, više umor i ma-

njak koncentracije, a to je problem jer mogu nešto zeznuti, netko može proći kuda ne smije. Ljudi uglavnom postavljaju kratka i jasna pitanja za brzi odgovor, kaže Viktor koji se navikao na rad pod maskom, a sretan je što su izvedbe navečer pa mu je lakše raditi s pokrivalom preko lica.

Mara kaže da vršnjacima imponira kad kaže da radi u Ljetnim igrama, dok Kristinini pomalo 'otkrivaju' Igre.

- Ulaze u taj svijet koji sam malo ranije otkrila i sad su pozitivne reakcije u smislu: „WOW, blago ti se, baš super posao!“ Ne znaju možda za neke teže stvari, ali uvijek je pozitivna reakcija. Ljetne igre su trenutak učenja, rasta i svi smo kao obitelj, slikovito će Kristina.

Mara poručuje da nema ljeta bez Ljetnih igara, a Jordan Igre gleda kao veliki praznik i priliku za nove avanture. Naglasak je na suradnji.

- Nije baš da smo u odjelima striktno odvojeni, važna je komunikacija između njih. Da ona ne postoji, izvedba ne bi funkcionirala, sve bi se raspalo. Dobio sam uvid u ono što radi Jordan, Mara... To je važno kako bih razumio što oni rade, komentira Viktor, dok Mara potvrđuje kako jedni drugima uskaču kad treba.

- Posjetitelj ne zna da sam ja iz Ureda prodaje, a Kike iz Press ureda, često nas pitaju zašto nas je toliko na jednom mjestu, ali je važno da makar svatko zna mrvicu posla onog drugog tako da posjetitelja može uputiti, naglašava Mara. Svi će se stići odmoriti sad kad je spušten barjak Libertas, a svi se planiraju vratiti u 'kuću', gdje im sigurno neće reći: neka ne udu!

Kristina je bolje upoznala svijet medija